

Napoleon in omgeving Hoeksche Waard

Om te recruteren voor zijn leger

50 Dini Heijden - Museum Hoeksche Waard

Museum Hoeksche Waard bestaat 50 jaar. Dit wordt gevierd van maart 2018 tot mei 2019. In de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' in boerderij Oost Leeuwenstein in Heinenoord, wordt de bezoeker meegenomen langs 50 onderwerpen, die samen de geschiedenis van de Hoeksche Waard vertellen. Zij zijn het onderwerp van een wekelijkse column.

Geschiedenis is een hoop leugens waarover iedereen het eens is; een uitspraak die aan Napoleon wordt toegeschreven. Zou dit ook van toepassing zijn op het verhaal dat Napoleon door de Hoeksche Waard getrokken zou zijn?

Kort na het decreet van 9 juli 1810, waarin het Koninkrijk Holland in het Keizerrijk Frankrijk werd ingelijfd, was al sprake van een bezoek van Napoleon aan het nieuw ingelijfde gebied. Analyseren we zijn in 1811 gemaakte reis dan zien we dat hij Zeeland bezocht en vervolgens via Antwerpen, Roosendaal naar Willemstad trok. Daar scheepte hij in en bezocht op 4 oktober Hellevoetsluis. De volgende dag voer hij in alle vroegte over het Hollandsch Diep en de Dordtse Kil. Hij verscheen met zijn jacht tussen zes en zeven uur, voor het Groothoofd van Dordrecht. Enkele vroege vogels uit Numansdorp, Strijensas of

's-Gravendeel zullen misschien een glimp van de keizer hebben opgevangen, maar de deftige commissie van ontvangst in Dordrecht lag nog op één oor en kwam te laat. De keizer merkte vriendelijk op: 'Wel, mijne heren, ik alleen heb hier de schuld van, want waarom leg ik mijn bezoek ook op

REISDE NAPOLEON LANGS DE HOEKSCHE WAARD?

zulk een dwaas uur af. Gij lieden zijt nu eenmaal niet zoo vroeg bij de hand als ik, dat is de hele zaak'. Zes uur later vertrok de keizer alweer per sloep naar Gorinchem waar keizerin Marie Louise zich bij hem zou voegen. Zij was per koets onderweg vanuit Breda, via Keizersveer. Zijn reis was vooral bedoeld om Hollandse jongens te recruteren voor zijn leger

Napoleon voor het Groothoofd te Dordrecht. Tekening M. Schouman (RAD - Dordracum Illustratum)

om aartsvijand Engeland te kunnen verslaan en voor zijn uiteindelijke fatale veldtocht in 1812 naar Moskou. Ook de jonge mannen in de Hoeksche Waard kregen te maken met de dienstplicht. Via verplichte loting moesten zij zich melden voor het leger van Napoleon; dat ging niet zonder slag

of stoot. De keizer was echter niet alleen een geniaal strijder en heerser maar als cultuurminnaar was hij ook van de noodzaak doordrongen om het erfgoed te beschermen. In 1809 vaardigde hij al een keizerlijk decreet uit waarin hij kerkelijke organisaties verplichtte hun eigen -monumentale- kerkge-

bouwen te onderhouden. Het duurde nog tot 1875, voordat de Nederlandse overheid die taak oppakte en in 1918 werd het Rijksbureau voor Monumentenzorg opgericht. Zo bezien hebben we mede aan Napoleon te danken dat we ook in de Hoeksche Waard aandacht hebben voor ons cultureel erf-

goed. We vergeven hem dat hij de Hoeksche Waard links liet liggen.

Expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' nog tot 5 mei 2019 te zien in Museum Hoeksche Waard!

www.museumhw.nl